

Duurzaam en innovatief Veel ideeën voor prijs van Herman Wijffels

Wat hebben dementerende bejaarden, studenten in Kameroen en energiezuinig bouwen met elkaar gemeen? Rabobank Rijn en Veenstroom is trots op drie van haar klanten die zich, met ruim 500 andere aanmeldingen, hebben opgegeven voor deze prijs.

Rabobank Nederland looft elk jaar de Herman Wijffels Innovatieprijs uit voor duurzame innovaties die een vooruitgang betekenen voor mens en milieu.

TERUG NAAR VROEGER: THUISHUIS

Een project waarbij de innovatie deels bestaat uit teruggaan in de tijd klinkt tegenstrijdig. Dat is het niet, want het gaat hier om dementerenden. Jan Ruyten van Stichting Thuis in Welzijn uit Kamerik legt uit:

'Onderzoek maakt steeds duidelijker wat er gebeurt als mensen dement worden. Die gaan terug naar het niveau van hun jeugd. Als je een omgeving creëert, die ze uit hun jeugd herkennen, worden ze veel rustiger, vertonen ze veel minder 'ongewenst gedrag', zoals weglopen, bijten, slaan. Dat maakt het voor hun familie, de mantelzorgers en andere verzorgers veel makkelijker. Wij willen daarom Thuishuizen voor ouderen met dementie bouwen. Vijf tot zeven ouderen wonen samen in zo'n huis, dat door slim inrichten met spullen uit hun jeugd, maar ook met licht, kasten en wanden, voldoende prikkels en herkenning oplevert. Bewegen is belangrijk, dus er is een intern loopcircuit. Vrijwilligers en mantelzorgers worden speciaal opgeleid in hoe ze deze mensen moeten bejegenen, ondersteund door professionals. Deze manier van zorg levert 45% tot wel 144% besparing op ten opzichte van de zorg zoals die nu is. Zeker met het oog op de vergrijzing is dit een

duurzame oplossing. In Helmond doen we een haalbaarheidsonderzoek met alle betrokken partijen. In Woerden onderzoeken Stichting Groene Hart Participaties, aannemer Bolton Bouw en de gemeente Woerden de mogelijkheden voor een project in Zegveld. Dementerenden kleinschalig en in hun eigen omgeving huisvesten, daar zet ik me volledig voor in' aldus Jan Ruyten.

STUDENTEN IN KAMEROEN

In het hoogste gebouw van de Erasmus Universiteit van Rotterdam vertellen Redmar Poot en Jeroen Roffel over hun project. 'We willen onze kennis inzetten om te kijken hoe ontwikkelingshulp beter kan. Je hoort verhalen over hoe een organisatie in Afrika een waterpomp installeert. Als die stuk gaat gebeurt er niets of komt er een nieuwe. Dat is letterlijk geld rondpompen, zonder dat het blijvend resultaat heeft.' Redmar uit Woerden studeert nu drie jaar Internationale Bedrijfseconomie, Jeroen is tweedejaars student Economie en Rechten. Samen zetten ze zich dit jaar in voor de organisatie van EFR Involve, de commissie van de universiteit die een 'goededoelentrip' voor studenten organiseert. 'Voor LiveBuild, een organisatie die waterprojecten in Kameroen doet, onderzoeken we hoe je water kunt aanbieden aan de bevolking, met name op het platteland. Waarbij ze de pomp zelf

onderhouden, water verkopen en er iets aan verdienen om zelf ook weer nieuwe pompen te kopen. Met twintig studenten gaan we naar vier aspecten kijken: sociaal, technisch, economisch en financieel. Wat wil de bevolking zelf? Zijn ze bereid te betalen voor water? Welke systemen zijn geschikt? Hoe werken de wetten en bedrijven in het land? Het financiële team brengt alles bij elkaar en rekent alle aspecten door. Wij willen niet helpen door zelf waterputten te slaan, maar door vanuit onze kennis na te denken over hoe het anders en uiteindelijk beter kan. Laten zien dat een universiteit kan bijdragen aan onderzoek en hopelijk nieuwe, duurzame oplossingen.'

ENERGIEARM EN COMFORTABEL BOUWEN

Passiehuus Nederland, het klinkt als een huis, dat achterover leunt en niets doet. 'Het komt van het Duitse PassivHaus, een manier van bouwen, waarbij woningen een individueel, milieuvriendelijk gesloten energiesysteem krijgen, zodat je energieneutraal woont.' Herman Faber uit Bodegraven komt uit het onderwijs; hij doceerde bouwkunde op het MBO en op

de makelaarsopleiding, en houdt zich nu bezig met duurzaamheid in de bouwwereld. 'In Duitsland en Zwitserland zijn ze daarin veel verder dan in Nederland. Mijns inziens moeten we de Midden-Europese techniek combineren met Nederlandse architectuur. Bij de bouw moet je de schil van een huis volledig isoleren: vloeren, gevels, dak, maar ook drievoudig glas. Maar wil je dat mensen comfortabel wonen, dan heb je verwarming en ventilatie nodig. Dat kan met aardwarmte waarbij je een buis in de grond steekt en comfortventilatie die je aansluit op de warmtepomp. Zo kun je warmte en vocht individueel regelen, want ieder mens vindt iets anders prettig. Met de besparing op energie kun je de investering voor dit systeem aflossen. Banken zouden dit met een specifieke financieringsvorm kunnen stimuleren. Maar dan moet de Nederlandse overheid wel eerst veel strengere milieueisen stellen. Door nu al op de milieunorm van 2020 te gaan zitten, zouden ze de bouwwereld dwingen om te vernieuwen, over de grenzen naar bijvoorbeeld Duitsland te kijken. Zoals de plannen nu zijn gaat het veel te langzaam.'

